

SeAMKin tieteellisessä julkaisussa luodaan katsaus tuuli- ja aurinkovoimaan suonpohjilla

24.1.2023

Kari Laasasenahon ja Risto Lauhasen kirjoittama artikkeli ”Tuuli- ja aurinkovoima kasvattavat suosiotaan turvetuotannosta vapautuvien suonpohjien jälkikäyttömuotona: Aluetarkastelu Etelä-Pohjanmaalta” julkaistiin vertaisarvioituna tieteellisenä katsauksena Suoseuran julkaisemassa Suo-lehdessä. Lue artikkeli tästä

Suo -lehti julkaisee soita, kosteikkoja ja turvetta sekä niiden suojelua ja käyttöä koskevia tieteellisiä kirjoituksia. Aurinko- ja tuulivoima ovat uusia suonpohjien jälkikäyttömuotoja eikä aiheesta ole tehty aiemmin suomenkielisiä tieteellisiä julkaisuja.

Artikkelissa käydäänkin läpi, miksi alueet kiinnostavat tuuli- ja aurinkovoiman tuottajia, ja mitä erityiskysymyksiä ja -tarpeita ilmiössä tulisi ottaa huomioon. Tiedontarve kasvaa jatkuvasti, kun esimerkiksi ilmastotoimet rajoittavat tulevaisuudessa yhä enemmän turvemaiden maankäyttöä. Asia on noussut esille vasta parin viime vuoden aikana, sillä esimerkiksi vuonna 2008 kirjoitetussa teoksessa ”Turvetuotantoalueiden jälkikäyttö – Opas alan toimijoille” ei tuuli- tai aurinkovoiman suosion kasvua osattu vielä tunnistaa (Salo & Savolainen 2008).

Suo-lehden julkaisussa keskitytään erityisesti Etelä-Pohjanmaan tilanteeseen, sillä maakunnassa turvetuotannolla on ollut valtakunnallisesti hyvin merkittävä rooli. Vihreä siirtymä lisää kiinnostusta uusiutuvan energian tuotantoa kohtaa samalla kun turveteollisuuden kipuilee turpeen alasajon keskellä.

Artikkelin johtopäätösten mukaan tuuli- ja aurinkoenergiantuotanto kiinnostaa monestakin syystä: Tärkein tekijä on se, että suonpohjat tarjoavat riittävän isoja ja syrjässä olevia alueita isojenkin energiahankkeiden

toteuttamiseen. Lisäksi turvetuotantoalueet ovat olleet aiemminkin osa energiahuoltoa. Turvetuotantoalueet ovat voimakkaasti ihmisen muokkaamia, mikä keventää energiahankkeiden ympäristölupaprosesseja. Etelä-Pohjanmaan tuulivoimahankkeista noin 45 % sijaitsee turvetuotantoalueilla tai välittömästi niiden läheisyydessä (kuva 1). Suonpohjille suunnitellut hankkeet ovat kuitenkin keskimääräistä suurempia, sillä niiden kokonaissähköteho kattaa lähes 60 % kaikista hankkeista. Sen sijaan aurinkoenergiahankkeita on määrällisesti vähemmän, mutta niiden koko on merkittävä. Isoimpia hankkeita on suunnitteilla esimerkiksi Lapuan Heininevalle ja Kauhajoen Pallonevalle. Suonpohjat tarjoavatkin laajoja varjottomia alueita suurille aurinkovoimahankkeilla.

Tuuli- ja aurinkovoima monipuolistaa jälkikäyttövaihtoehtoja. Vielä julkaisemattoman maanomistajakyselyn mukaan tuuli- ja aurinkovoima on noussut jo neljänneksi suosituimmaksi jälkikäyttömuodoksi valtakunnallisesti. Onkin mielenkiintoista nähdä, kuinka tuuli- ja aurinkoenergiantuotanto integroidaan osaksi muita jälkikäyttömuotoja kuten metsitystä ja miten turvemaiden ympäristötavoitteet yhteensovitetaan näiden hankkeiden kanssa.

Julkaisu on osa Kestävä ja vastuullinen ruoantuotanto- tutkimusryhmän toimintaa. Etelä-Pohjanmaalla ruoantuotanto ja turvetuotanto ovat monella tapaa sidoksissa keskenään maankäytön, energian, kuivikkeiden ja kasvualustojen kautta.

Konttisuon tuulivoimapuiston tuuliturbiini Soinin kunnassa helmikuussa 2022 (kuva: Kari Laasasenaho).

FT Kari Laasasenaho ja MMT Risto LauhanenSeAMK

Lähteet:

Salo, H. & Savolainen, V. 2008. Turvetuotantoalueiden jälkikäyttö: Opas alan toimijoille. Turveteollisuusliitto, ISBN 978-951-95397-8-2.